

CURRENTA V.

A. D. 1880.

N. 495.

Uzasadnienie kanoniczne

sanationis matrimonii in radice.

(Dokończenie do kurendy III. str. 19.)

3. Prawo to dyspensowania in radice rozjaśni się lepiej w obec ogólnej zasady prawnej, jakiej tu dotykamy. Każde prawo zobowiązuje w tej myśli, w jakiej je rozumie prawodawca; jego to jest obowiązkiem określić środki, jakie są konieczne do osiągnięcia celu społecznego i przepisać je członkom społeczeństwa we formie obowiązku, inaczej bowiem nie osiągnęłoby się celu społeczeństwa. Jakby zaś prawo nie było prawem, gdyby nie było środkiem do osiągnięcia społecznego celu, tak i prawodawca nie może prawa rozumieć inaczej, jak rozumiane być powinno odpowiednio celom społeczeństwa. To szczególnie zastósować trzeba do onego społeczeństwa, bezpośrednio przez Boga samego stworzonego, którego głowa od Boga samego odebrała zupełną i nieograniczoną władzę nad niem i to władzę, z której ani odrobiny stracić jej nie wolno, ale którą przenieść winna w całości na każdego z następców. Papież nie może żadnym prawem władzy swój zmniejszyć, ukrócić, co bądź potrzebne jest do dusz uświęcenia, i rozumie dla tego każde z praw swoich w tej tylko myśli, w jakiej władza przez Boga jemu i jego następcy dana uprawnienie mu daje do niego.

Jeżeli tedy Papież ma rzeczywiście władzę dyspensowania in radice, jeżeli ona jest mu konieczną rzeczywiście do kierowania duszami, wtenczas i wobec prawa, które z wykonaniem tej władzy zdaje się być w kolizyi, ta władza tkniętą być nie może, bo Głowa Kościoła ani sobie, ani następcom swoim odebrać jej nie może. Dla tego też Kościół zawsze jej używał, czego dowody w niezliczonych złożone są historycznych dokumentach już od Soboru Orleańskiego w r. 538.

Prawem Kościoła, które z władzą dyspensowania in radice zdaje się stać w kolizyi, jest przeszkoda unieważniająca małżeństwo, przez Kościół postawiona. Prawo żąda unieważnienia małżeństwa, dyspensowanie zaś in radice wymaga uznania jego ważności od samego jego początku. Żeby tedy jedno z drugim pogodzić, potrzeba tylko przyjąć pewien rodzaj epikii, jaką przyjmuje prawodawstwo kościelne w równie ważnych sprawach, jak

w jurysdykcyi, przy konkordatach, — przyjąć tylko, że Papież, ustanawiając kościelne przeszkody małżeństwa, przypuszcza pewne przypadki, w których albo sam, albo jego następcy objaśnienie prawa podadzą. Objąsniwszy tedy później prawo przez dyspensę in radice, wypełnia warunek sine qua non, którym ten wypadek szczegółowy powyższém prawem nie był objęty. Że to i takie objaśnienie prawa później nastąpi, jest futurum contingens, już prawdziwe przy postawieniu przeszkody małżeństwa i przewidziane, jeżeli nie przez tego lub owego Papieża, to przez Boga samego. Przyjąwszy tę teorię, wypowiedzieć można zgodnie z prawdą, że objaśnienie to prawa, sanatio in radice małżeństwu przyznaje jego ważność i to od samego jego początku; pierwsze, bo małżeństwo inaczejby nie było ważne, gdyby nie było aktu dyspensy — drugie, bo akt dyspensy jest prawem istniejącém nie dopiero wtenczas, kiedy rzeczywiście się pojawił, ale już od samego początku małżeństwa.

Teolodzy, którzy zajmowali się gruntownie kwestyami prescieny, predestynacyi, odkupienia, łaski skutecznej itd., nie potrzebują tu bliższego objaśnienia. Jedno przecież tój refleksyi pozornie zarzucićby można, że jest nowa, i dla tego nie koniecznie na nią godzić się trzeba, o ile że Kościół wszelką nowość w kwestyach teologicznych z jak największą przyjmuje ostrożnością. Pozorny to jednakże byłby zarzut, bo w gruncie rzeczy ta teoria nie jest nową. Prawna jój podstawa jest tak pojedynczą, jasną i pewną, że bez najmniejszej trudności przyjąć można, że od dawna Kościół wiedział o niej. Nie idzie za tem, żeby instytucya, każdej chwili pewna pomocy Boskiego swego Założyciela, zawsze liczyła się z przyczyną, czemu w ten albo inny sposób wykonuje swą władzę; wykonanie władzy dyspensowania w małżeństwie mogło być przedmiotem tylko tradycyi apostolskiej, która jój przyczyny, jak w wielu innych razach nie wyjaśniła i ta sama świadomość mogła Głowę Kościoła skłaniać do wykonywania w ten sposób swój władzy, o ile że rządy Kościoła, chociaż opierają się na pierwiastku Boskim, zawsze na sposób ludzki się wykonują. — Prócz tego na inną jeszcze kwestyi małżeńskiej udowodnić można, że interpretatio ex epikeia da się zastosować do prawodawstwa kościelnego pod względem przeszkód małżeństwa unieważniających.

Kiedy Benedykt XIV w własnej „Declaratio“ z 4. Listopada 1741 wydał sąd swój o małżeństwach, zawartych w Holandyi i Belgii pomiędzy heretykami i katolików z heretykami z nieuwzględnieniem formy Soboru Trydenckiego, nie korzystał wcale z władzy swojej papieżkiej rewalidacyi małżeństw, ale uznał je za ważne. Zupełnie słusznie mówi Ballerini: „Declaratio (Benedictina) non intrinsecam iis matrimoniis firmitatem seu valorem dedit, sed mere extrinsecam, id est declaravit authentice quid iam essent et quid censendum de iis foret, non autem effecit, ut intrinsece talia, id est valida essent“¹⁾ Te małżeństwa więc dla stosunków, w których były zawarte, były ważne, chociaż przeciw ich ważności przemawiał tenor prawa Soboru Trydenckiego. Czyż niewyraźne to zastosowanie interpretacyi ex epikeia do kościelnego prawodawstwa w unieważniających przeszkodach małżeństwa? W konstytucyi Singulari urbis z 9. Lutego 1749 mówi wyrażnie

¹⁾ In nota ad Gury vol. II. nr. 841. pag. 822.

Benedykt XIV: „Ex verissimis siquidem argumentis conjecturisque probatum est, Concilium Tridentinum... decretum suum ad ea matrimonia non extendisse, quae disceptationis a Nobis an. 1741 solutae occasionem dedere, ut commode colligi potest ex suffragiis Theologorum et Canonistarum, qui hac de re scripserunt, etc.“ Tu może być nowem wyrażenie „interpretatio ex epikeia“ w zastosowaniu do naszej kwestyi, ale rzecz sama nie jest nowa.

Pytanie tedy ostatecznie, czy to tłumaczenie prawa kościelnego unieważniającego małżeństwo jest usprawiedliwione i konieczne? Nikt tego nie zaprzeczy, że Kościół może przeszkody małżeństwa postawić z ograniczeniem, wynikającym z naszego objaśnienia, jak i niemniej nie zaprzeczy tego, że zamiarem jego, chociaż niewypowiedzianym wyrażenie, to jednakże domyślnym jest zawsze, to uczynić, ilekroć tego wymaga skuteczny objaw władzy i zbawienie dusz. Nadto prawo i pełność władzy Kościoła wymaga tego, ażeby przeszkody małżeństwa tak postawił, iżby się sam nie pozbawił koniecznej władzy dyspensowania in radice. Kościół téż dyspensuje w rzeczywistości in radice i rozumie tę dyspensę tak, jakśmy wyżej wskazali, uważając małżeństwo, na które tę dyspensę rozciąga, za ważne od samego początku. Czyni zaś to dla tego, że przeszkoda unieważniająca małżeństwo na ten wypadek rozciągniętą nie została, a tego nie można inaczej wytłumaczyć, jak tylko, że stosuje interpretatio ex epikeia.

4. Obok tego wszystkiego, cośmy dotąd powiedzieli, nasuwa się pytanie: jak może przyczyna, zanim istnieje, wywołać swój skutek? Odpowiedź na to nie trudna. Małżeństwo nie potrzebuje być uprawnione przez akt dyspensy, jakoby przez coś pozytywnego. Ażeby małżeństwo istniało, wystarcza kontrakt prawnie zawarty; dyspensacja zaś pociąga za sobą, że przeszkoda, któraby zresztą istniała, nie istnieje, a pociąga za sobą nie jako właściwa przyczyna, ale jako *conditio sine qua non*; nie pozwalając nadto prawu, żeby znieść mogło prawość kontraktu. Do tego zaś wystarcza, żeby w czasie, w którym przeszkoda się stawia, było prawdą, że Papież raz jeden szczegółowy, ten wypadek uzna za wyjątkowy, że na ten wypadek szczegółowy zniesie prawo ustanawiające przeszkody, a sam kontrakt potem zawarty zachowa prawny swój charakter.

Z tego wszystkiego wynika, że małżeństwo nie może być rewalidowane in radice tam, gdzie od samego początku nie było zobopólnego konsensu, bo tam braknie podstawy (*radix*) kontraktu i dla tego i wtenczas kontrakt ostać się nie może, kiedy Kościół prawa stanowiącego przeszkody zastosować nie chce. To samo powiedzieć trzeba o małżeństwie, którego kontrakt unieważnia prawo naturalne, albo Boskie. Niemniej i tam małżeństwa rewalidować in radice nie można, gdzie obie strony od początku samego wiedziały o przeszkodzie zachodzącej, i dla tego myśleć nie mogły o możliwości zawarcia kontraktu, gdyż przyjąć nie można, żeby ktoś zezwalał na zawarcie kontraktu, który uważa za niemożliwy, dla przeszkody, o której nie wie. Tu nadto *conjunctio manifeste fornicaria* zachodzi, a w takim przypadku Kościół z przyczyn łatwych do odgadnięcia z władzy swojej prawie nigdy nie korzysta. Inaczej rzecz się przedstawia, jeżeli jedna strona zawsze jeszcze myślała że w jakibądź sposób zawarcia tego kontraktu jest możliwe, bo w takim razie ta strona mogła dać swoje zezwolenie, a w tenczas może Papież rewalidować małżeństwo in radice

gdyby ta sama strona swoje zezwolenie cofnąć chciała. Jeżeli ta strona, która wiedziała o tem, że istnieje przeszkoda, później przy udzielaniu konsensu chce odnowić konsens, to nie potrzebuje tego uczynić strona druga, która nie wiedziała o tem, gdyż jest pewną, że konsens dany a nie cofnięty moralnie dalej istnieje. Inaczej rzecz się przedstawia, jeżeli strona wiedząca o przeszkodzie dała zezwolenie na małżeństwo warunkowe (np. o ile to być może.) Lecz i tutaj, jeżeli strona druga, dowiedziawszy się później o istniejącej przeszkodzie, cofa swój konsens, może być udzielona dyspensa do sanacyi in radice małżeństwa. Jednym słowem, ażeby sanatio matrimonii in radice była możliwą, potrzeba do tego żeby pierwotnie z obojga stron był istniał konsens Boskiemu i ludzkiemu prawu się nie sprzeciwiający. Kościół też, zanim tę dyspensę udzieli, skrupulatnie i troskliwie ogląda się za dowodem na ten moment, nic więcej ponad niego nie żądając. Dla tego też bodaj kiedyby uznał małżeństwo za ważne, gdyby obie strony były cofnęły zezwolenie swoje, a bardzo ważne musi mieć powody, ażeby uznał ważność małżeństwa tam, gdzieby jedna strona cofnęła zezwolenie swoje z tym tylko wyjątkiem, gdyby wiedzieć nie miała o przeszkodzie istniejącej. Tę niewiadomość kładzie w ten czas w dyspensie za warunek dyspensy, jak to mówi Benedykt XIV o procesie Violantes, i żąda zwykle odnowienia konsensu albo od jednej, albo od obu stron, chociaż wniosku z tego wyciągać nie można, że to odnowienie konsensu konieczne jest potrzebne, bo ani prawo kanoniczne tego nie wymaga, ani też Papieże zawsze go żądali.

Rozwinąwszy tak w krótkości teorią jedną z najważniejszych kwestyi prawa kanonicznego, dodajemy, żeśmy nic więcej nie mieli na oku, jak bronić powagi władzy najwyższej w świętym naszym Kościele i świętości prawodawstwa kościelnego.

Z Biskupiego Konsystorza,
w Tarnowie dnia 26. Stycznia 1880.

L. 782.

Rozporządzenie najnowsze co do obsadzeń urzędów kościelnych i probostw.

Według reskryptu wys. c. k. Ministerjum skarbu z dnia 23. Stycznia r. b. L. 857. raczył Najjaśniejszy c. i k. apost. Monarcha postanowieniem z dnia 19. Grudnia 1879. najlaskawiej zezwolić, aby wszelkie publiczne prawo prezentacyi co do katolickich i grecko-orientalnych urzędów kościelnych i parafii, wykonywane na teraz nie przez organa państwowego zarządu wyznań, lecz przez inne c. k. władze i urzędy, poczynawszy od roku 1880. przeniesione zostało na polityczne władze państwowe a względnie na Ministerjum wyznań i oświaty, stósownie do sakresu działania w wypadkach prezentacyi przepisanego dla tychże władz i ministerjów.

Z Prezydyum c. k. Krajowej Dyrekcyi Skarbowej,
Lwów dnia 2. Lutego 1880.

O czém się P. T. Duchowieństwo zawiadamia.

Z Konsystorza Biskupiego,
w Tarnowie dnia 10. Lutego 1880.

L. 950.

Wykaz datków pobożnych na Świętopietrze. (Ciąg dalszy.)

W Nr. 3. Kurendy tegorocznej pominięta została ofiara klasztoru PP. Benedyktynek w Staniątkach, które w miesiącu Listopadzie 1879 złożyły w tym celu na ręce Przewielebnego Kanclerza Konsystorskiego 40 marek niemieckich w złocie.

W miesiącu *Styczniu* 1880 nadeszły parafie: Zakliczyn ad Dunajec 30 złr. 36 cnt. Biesiadki 9 złr. — Paleśnica 2 złr. 22 cnt. — Olszyny 2 złr. 15 cnt. — Domosławice 1 złr. 90 cnt. — Gwoździec 1 złr. — Łętownia 20 złr. — Droginia 10 złr. — Wierzchosławice 10 złr. — Tłuczań 8 złr. — Chochołów 30 złr. 4 cnt. — Mogilno 5 złr. — Bestwina 9 złr. — Dankowice 3 złr. 50 cnt. — Jawiszowice 5 złr. — Komorowice 13 złr. Kozy 6 złr. — Pisarzowice 5 złr. — Starawieś 13 złr. 50 cnt. — Willamowice 5 złr. Książnice 20 złr. — Dembno 19 złr. — X. Marcin Sroka z Okulic 5 złr. — Budzów 2 złr. — Pstrągowa 5 złr. 42 cnt. — Szafiary 49 złr. — Białka 13 złr. — Zakopane 4 złr. — X. Józef Kufel z Bieranowa 1 złr. 35 cnt. — X. Jan Kalczyński z Biskupic 1 złr. — X. Władysław Mikulski 1 złr. — Parafia Bodzanów 1 złr. 35 cnt. — Parafia Brzezie 5 złr. — Gdów 14 złr. 5 cnt. — X. Konopiński z Grabia 1 złr. — Parafia Kosocice 1 złr. 35 c. — Łazany 2 złr. — Niegowieć 1 złr. 70 cnt. — Niepołomice 15 złr. 5 cnt. — Podgórze 6 złr. 5 cnt. — X. Karol Noszkowski z Podstolic 1 złr. — X. Sebastian Krzyściak ze Świątnik 1 złr. — Parafianie w Wieliczce 46 złr. — X. Wincenty Florczyk, katecheta w Wieliczce 35 centów wal. austr. — Parafia Wróblowice 3 złr. — Zabierzów 6 złr.

Kancelarya Konsystorska z taks za dyspensy małżeńskie uzbierała 118 złr. 50 cnt. do Nuncyatury Apostolskiej przesłano na rzecz Ojca Św. 84 złr. w. a.

W miesiącu *Lutym* po dzień 18. b. m. nadeszli:

Parafie: Rajcza 18 złr. 4 cnt. (między tymi są 1 złr. 4 cnt. od dzieci szkoły Rajczańskiej; 1 złr. od dzieci w szkole Ryzerka dolna) — Parafia Lubień 6 złr. — Tarnawa ad Sucha 10 złr. — Zakliczyn ad Siepraw 7 złr. 10 cnt. — Myślenice 30 złr. — Grybów 20 złr. — Bruśnik 4 złr. 81 cnt. — Dobczyce 5 złr. — Kamionka wielka 1 złr. — Jakóbkowice: parafianie 5 złr. 76 1/2 cnt. — X. proboszcz 4 złr. 23 1/2 cnt. — Mystków 3 złr. 60 cnt. — X. Jan Machaczek proboszcz w Nowym Sączu 4 złr. — OO. Jezuici w Nowym Sączu 25 złr. — Parafia Wielogłowy 12 złr. 50 cnt. — Zbyszyce 3 złr. 50 c. Podgórze 4 złr. — Bieńkówka 1 złr. 20 cnt. — X. Francak ze Spytkowic ad Jordanów 5 złr. — Parafia Marcyporeba 18 złr. — Zbytowska Góra 10 złr. 50 cnt. i jeden rubel srebrny.

Wszystkim tym, którzy tu są wymienieni przesyłamy Nasze serdeczne „Bóg zapłać“ udzielając im Naszego Pastorskiego błogosławieństwa, tych zaś którzy dotąd w tym roku o potrzebach Głowy Kościoła nie pomyśleli, zachęcamy i prosimy, aby według sił i możliwości spieszyli na pomoc uciśnionemu skarbowi Ojca Św. który jeżeli kiedy, to dziś potrzebuje najbardziej pomocy naszej.

Tarnów dnia 18. Lutego 1880.

Józef Alojzy, Biskup.

L 963.

Poszukuje się metryki Franciszka Mierzeńskiego.

S. p. Franciszek nobilis Mierzeński, syn Jakóba de Mierzeń Mierzyńskiego, miał się rodzić w czasie pomiędzy laty: 1760 — 1780, w miejscowościach: Mierzeń, Kwapinka, Gruszów, Nowosiółka lub Szczawnica. Gdy ani rok ani miejsce urodzenia tegoż nie znane, a metryka urodzenia jego koniecznie jest potrzebną, wzywamy Wielebne Duchowieństwo, aby według lat wyżej wskazanych zechciało w dotyczących księgach metrykalnych poszukać i o rezultacie poszukiwania najpóźniej do końca Marca b.r. Konsystorzowi Biskupiemu donieść.

Z Konsystorza Biskupiego,
Tarnów dnia 18. Lutego 1880.

L. 969.

Aparata kościelne: ornaty, kapy, stuły i t. d. są do nabycia w Tarnowie w sklepie katolickim.

Pragnąc ułatwić P. T. Duchowieństwu nabywanie ornatów, kap, dalmatyk i t. d. oznajmiamy niniejszém, że w Tarnowie znana powszechnie z rzetelności i sumienności firma katolicka p. t. Otto Foerster, sprzedaje ornaty po cenach jak następuje: białe od 26 złr. aż do 50 złr. czerwone od 21 do 44 złr. czarne od 21 do 44 złr. zielone od 21 do 28 złr. fioletowe od 21 do 32 złr. kapy białe od 75 do 87 złr. czarne po 29 złr. fioletowe od 30 złr. do 50 złr. Velum na Sanctissimum od 15 złr. do 24 złr.

Apparata te wykonane są według przepisów kościelnych, a już sama świętość obrzędów wymaga, żeby u katolików przybory do służby bożej nabywane bywały.

Z Konsystorza Biskupiego,
Tarnów dnia 14. Lutego 1880.

L. 72.

Wykaz sprawionych rzeczy i przedsięwzięć reparacyj przy kościele i domu mieszkalnym w Pogorskiej woli w roku 1879.

Cmentarz rozszerzono na ćwierć morga od Wielm. P. Łyska darowanego, cały wyrównano, drzewkami obsadzono i przez miejscowego ks. Dziekana poświęcono. 2) Do trupiarni na cmentarzu dano nowe drzwi i posadzkę, 3) miejscowy ekspozyt swoim kosztem kazał przerobić katafalik i takowy odmalować, 4) tenże dał w całym kościółku posadzkę wyrównać i podnóżki pod ławki nowe dorobić także swoim kosztem, 5) kazał dorobić nowy stopień przed boczny ołtarz św. Józefa swoim kosztem, 6) tenże kupił lamp do kościoła w wartości 80 złr., 7) kupił 3 ampułki, dwie do mszy św. służące a jedna do chrztu w wartości 45 cent. 8) kosztem tegoż ekspozyta sprawiono 2 dzwonki jeden ku zakrystyi a drugi do Mszy św. służący, w wartości 1 złr. 25 c. 9) stolik obok wielkiego

ołtarza, na którym stoi P. Jezus ukrzyżowany w wartości 40 cnt. 10) tenże kupił kanyony przed dwa ołtarze boczne za 4 złr. 25 c., 11) tegóż kosztem zreparowano miechy i organy poklejono za 2 złr. 50 c., 12) oprawiono 2 mszały i jedną księgę metrykalną za 90 c., 13) ze składek dobrowolnych w kościele kupiono nowe stacye za 40 złr., 14) za pośrednictwem ks. ekspozyta podarowało do kościółka Towarzystwo Przenajśw. Sakram-ze Lwowa piękny jedwabny biały ornat w wartości 50 złr., tudzież 6 korporałów, obrus na ołtarz z piękną koronką i cały przybór służący do kielicha. 15) W. P. Dziedziczka darowała kościołowi welum w wartości 2 złr., 16) W. P. Bernatowicz ofarowała 2 czerwone kołnierzyki dla ministrantów, 17) Miejsceowy ekspozyt zarządził składkę na dzwon, na który już uzbierano 80 złr., 18) kosztem parafian zreparowano budynek mieszkalny dla ekspozyta, dano nową podłogę do jednej stancyi, jedne nowe drzwi do kuchni a inne drzwi poreparowano, pokryto dom poczęści nowymi gontami i cały dom pobielono, 19) kupiono nową klamkę do drzwi kuchennych za 70 c., 20) kosztem ekspozyta sprawiono dwa nowe okna podwójne do kuchni, tudzież blachy i rurę za 6 złr. 50 c., 21) kosztem paraf. zreparowano stajnię i płoty koło mieszkania, tudzież dano dwoje nowych drzwi-czek przy wchodzie, 22) piwnicę, w której się wielka ilość wody znajdowała, zupełnie osuszono kosztem ks. ekspozyta.

Wykaz sprawionych rzeczy i przedsięwziętych reparacyj przy kościo- łach i plebaniach Dekanatu Dąbrowskiego.

Wykaz sprawionych od 10. Sierpnia 1874 do 1878 r. rzeczy i przedsięwziętych re-
paracyj przy kościele i plebanii **w Bolesławiu.**

a) Ze składek: kapa biała 76 złr. 85 c., ornat 50 złr., książka ślubujących 8 złr., rytuał oprawny 4 złr. 55 c., szafa na bieliznę kościelną 20 złr., 4 komże, 2 alby, 2 humerały, 1 obrus na wielki ołtarz, 6 korporałów, 20 puryfikat., 3 ręczniki razem 50 złr. 90 c., naprawa alby 54 c. a obrusa 45 cnt., ławki w kościele 7 złr. 7 c., skrzynia na światło kościelne 4 złr., krzyż na cmentarz 25 złr., zamek do kościoła 1 złr., wyłocenie w Wiedniu 3 kielichów wraz z kosztami transportu 50 złr., statua Matki B. 84 złr., 8 nowych chorągwi 462 złr., dywan na stopnie ołtarza 25 złr.

b) W drodze konkurencyi: parkan około kościoła 188 złr. 36 c., ogrodzenie cmentarza parafialnego 126 złr. 72 c., pokrycie całkowite dachem słomianym jed-nej a częściowe drugiej stodoły i stajen, nowe progi do stodół, nowe drzwi do stajen razem 150 złr., pokrycie oficyn gontem z dodaniem łąt i naprawa podsibitki 136 złr. 85, pobicie gontem kaplic przy kościele, zakrystyi i przysionku 213 złr. 18 c., pobicie gontem szpichlerza 112 złr. 50 c., podłoga, sufit i piec w mieszkaniu ks. wikarego 39 złr. 31 c. Razem 1839 złr. 80 c. Nowa plebania oprócz piwnic 4141 złr.

Wykaz sprawionych rzeczy i przedsięwziętych reparacyj przy kościele i plebanii
w Odporyszowie własnym kosztem Plebana.

1. Kupiłem w Wiedniu 12 mosiężnych lichtarzy na wielki ołtarz. 2. Kielichy wy-

złoczone z metalu. 3. Sześć ornatów białych. 4. Sześć ornatów czerwonych. 5. Cztery ornaty czarne. 6. Dwie kapy białe. 7. Jedna kapa czerwona. 8. Jedna kapa czarna. 9. Jedna korona cierniowa srebrna do serca P. J. 10. Ręka srebrna i serce srebrne do Matki Najś. 11. Sześć lichtarzy drewnianych lakierowane. 12. Cztery alby porządne. 13. Siedm obrusów na ołtarze haftowanych. 14. Pająk wielki szklany za 70 złr. z Krakowa. 15. Dwa małe pająki szklane za 30 złr. 16. Trzy pająki mosiężne. 17. Firanki i obicia po ścianach czerwone złote. 18. Krzyż procesyonalny i pięć berł złoczone 40 złr. 19. Dzwon cetnarowy 65 złr. w Wojniczu Ludwisarzowi. 20. Trzy sztandary sprawiłem. 21. Wieżę o dwa piętra podwyższyłem koszt znaczny. 22. Dom mieszkalny i śpichlerz gospodarski wybudowano. 23. Sałę i piwnicę, okna większe wymurowałem. 24. Franciszka Sadkowa sprawiła 2 kielichy za 50 złr. 25. Ignacy Miękina ornat biały za 20 złr. 26. Baldachin sprawiłem. 27. Stacye drogę krzyżową w kościele, kupiłem. 28. Portatyłów 3 sam, a jeden bractwo różańcowe ś. 29. Mszały 3 sprawiłem. 30. Feretrony sam zapłaciłem i obrazy do noszenia.

Mutatones inter Venerabilem Clerum.

- N. 1005. R. *Stanislaus Fox*, translatus e Bolesław ad Szczepanów.
R. *Romanus Małeta*, translatus e Szczepanów ad Oświęcim.
R. *Arthur Jarmulski*, Coop. in Oświęcim, curat valetudinem Tarnoviae apud parentes.
R. *Adalbertus Maciejowski*, Coop. in Wadowice górne, applicatus in eodem caractere ad Bolesław.
- N. 1016. R. *Ceslaus Hałaciński*, Coop. e Czaniec, applicatus qua Administrator in Witkowiec.
- N. 1045. R. *Antonius Grzybczyk*, Coop. e Neoforo, applicatus qua Administrator in Maniowy.
- N. 941. Rmus *Michael Miczek*, libere resignavit e munere Decani Bialaensis.
A.R. *Joannes Temple*, Curatus in Hałcnów, nominatus Decanus Bialaensis.
A.R. *Joannes Wajda*, Parochus in Jawiszowice et hucusque Notarius, nominatus Vice - Decanus Bialaensis.
A.R. *Georgius Dyczek*, Curatus in Lipnik, institutus Notarius per Decanatum Bialaensem.
- N. 1034. Relig. *Calusantius Halak*, ad preces suas translatus e Guardianatu Tarnoviensi ad Conventum Resoviensem et Tarnoviae nominatus qua Guardianus Rel. Radwan.

Piis ad aram precibus commendantur:

N. 1016. **Leopoldus Stanko**, Parochus in Witkowiec, qui die 19. Februarii Sacramentis provisus, anno aetatis 46, sacerdotii 21, pie in Domino obdormivit, Societati precum adscriptus.

N. 1045. **Thomas Jurgowski**, Curatus in Maniowy, qui die 20. Februarii, Sacramentis moribundorum provisus, anno aetatis 38, Sacerdotii 13 obiit, societati precum adscriptus.

JOSEPHUS ALOJSIUS, E Consistorio Episcopali,

Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae, die 25. Februarii 1880.